

SCRIPTA

Numéro Scripta : 266

Auteur(s) : Guillaume Bonne Âme, Rouen (archevêque)

Bénéficiaire(s) : Le Bec-Hellouin, Notre-Dame (abbaye, abbé)

Genre d'acte : charte

Authenticité : non suspect

Datation : 1092

Action juridique : autre

Langue du texte : latin

Analyse

Guillaume Bonne Ame, archevêque de Rouen, accorde l'exemption à l'abbaye du Bec. L'église du Bec et la paroisse dépendante sont libres de toute exaction épiscopale. L'abbé est reconnu compétent pour juger les fautes non criminelles et il perçoit les amendes.

Tableau de la tradition

Éditions principales

a. Piolin Paul, Sainte-marthe Denis de, *Gallia Christiana in provincias ecclesiasticas distributa*, t. XI, Paris, Palmé, 1874, Instr. Eccl. Rot., n° XIII, col. 17-18.

Dissertation critique

Datation proposée par V. Gazeau (GAZEAU, *Normannia monastica*, t. 2, p.13)

Texte établi d'après a

Virorum prudentum consuetudo est, etc. Ego Willelmus Dei gratia Rotomagensium archiepiscopus literis mandare decrevi, tempore videlicet Roberti comitis filii Willelmi regis Anglorum, quod Beccensi ecclesie et domno Anselmo abbati, ob reverentiam ejusdem loci, et fratrum religiosissimam vitam, sed et propter salutem animæ meæ, antecessorumque meorum, necnon et successorum, concedo ut ecclesia ipsa, ejusque ipsius loci parochia, cum residentibus parochianis suis, perpetuo sit libera ab omni episcopali exactione, præter ea quæ ab episcopali officio administrari non possunt : ut est monachos vel clericos ordinare, ecclesias reconciliare, pœnitentiam publicam dare, et hujusmodi pœnitentes reconciliare : aut illa pœnitentiam occultam, quæ sine concilio episcopi dari non potest, determinare, chrisma quoque et oleum tribuere, ut in brevi cuncta complectar, monasterii et abbatis, prout decet, omnem pastorem curam gerere sine acceptione pecuniæ. Si autem in eadem parochia talis causa orta fuerit, quæ ferri judicio finienda sit ; tunc ex placito abbatis, aut apud matrem ecclesiam causa finiatur, judiciumque portabitur ; aut archiepiscopus ferrum iudicii ad locum illum per ministros suos destinabit, judiciumque ibi coram archiepiscopi ministris portabitur. Quod si pecunia exierit ubicumque, judicium portatur, abbatis erit. In ceteris autem parochiis, quæ ad eandem abbatiam pertinent, et sunt de nostra diœcesi, hoc solum ei concessimus, ut manu pastos suos laicos quietos habeat, illos tantummodo, qui terram, vel domos nullo modo possident. Si autem de his omnibus, quos liberos esse concessimus, aliquis contra christianitatem egerit, et abbas ad hoc corrigendum tardus exstiterit, archiepiscopus eum, ut corrigat monebit : quod si abbas postea corrigere noluerit, archiepiscopus emendabit. Pro his igitur quæ concessimus, abbas talem honorem, et tale servitium ecclesie nostræ metropolitanæ exhibebit, ut si ab archiepiscopo invitatus fuerit, et legitimam excusationem non habuerit, ad festum dedicationis ejusdem ecclesie veniat, sumptus archiepiscopi habiturus, ut archiepiscopo missam celebrante chorum teneat : aut

si archiepiscopus aliqua causa missam celebrare noluerit, aut non potuerit, idem abbas missam festivam pro eo celebret. Hæc autem ex consulto clericorum nostrorum fecimus. At vero abbas ex consulto monachorum suorum querelas quasdam et calumnias, quas in quibusdam de præfatis ecclesiis faciebat, clamavit quietas, et concessit ut omnes episcopales consuetudines habeat archiepiscopus, et in illis ecclesiis, quas tunc temporis Beccensis ecclesia in diœcesi nostra possidebit, extra Beccensem parochiam, et insuper in illis omnibus, quas deinceps in diœcesi nostra acquisitura erat.